

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

PASTORALĂ PENTRU NAȘTEREA DOMNULUI 1927.

I U L I U

*din îndurarea lui Dumnezeu și grația sfântului Scaun Apostolic
al Romei Episcop român unit.*

Veneratului Cler și iubitului popor credincios Dar și binecuvântare dela
Dumnezeu și Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

Cucernic străbate gândul nostru, din nou, lungimea veacurilor și cu sfântă închinare plecăm genunchii sufletului înaintea unuia născut Fiul alui Dumnezeu, făcut om, pentru noi și pentru a noastră mântuire. Impăratul cerurilor, pentru iubirea sa de oameni pe pământ s'a arătat și cu oamenii a petrecut. Nașterea Domnului și Dumnezeului nostru Isus Hristos înveselește azi sufletul creștinesc, înălțat pe aripele cântării îngerești: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu”.

În fața tainei nepătrunse a dragostei Dumnezeului nostru, care se descopere prin întruparea Domnului Isus, zmeriți ne închinăm rostind: Cred Doamne și mărturisesc, că Tu ești cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, celui viu care ai venit în lume să mântuiești pe cei păcătoși, dintre cari cel dintâiu sunt eu.

Fericită mărturisire a sufletului, care deplânge păcatul și primește deslegarea și pacea Impăratului păcii. Fericit omul, care cu bucuria darului Dumnezeu în suflet, așezat în pacea lui Dumnezeu, prăznuiește taina Nașterii Domnului Isus. Întru el rostul venirii Domnului în lume s'a împlinit. Cu adevărat fiu al lui Dumnezeu și al împărăției Sale s'a făcut. Fiul împărăției cerurilor și aici pe pământ.

Căci Fiul lui Dumnezeu Isus Hristos Domnul nostru spre aceasta a venit în lume, ca să înstăpânească împărăția cerurilor pe pământ, s'o înstăpânească în tot sufletul. Pacea lui Dumnezeu. Pacea însetată de veacuri. Pacea, pierderea căreia a lăsat golul mare și înfricoșat în sufletul învrășmășit cu Dumnezeu, pustiu ce a chinuit sufletul neamului omenesc rătăcit departe de Dumnezeu, pe cărările întunerecului, în cursul lungului șir de veacuri de orbecare.

Pruncul Isus, care se naște azi în Betleemul Iudeii, pe care cu ochii sufletului nostru îl vedem așezat în ieslea sărăcăceasă, este Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre. Mâna lui scumpă ce se ridică din aceea iesle ține destinele neamurilor și ale veacurilor și revarsă, până la sfârșitul lor bogățiile cerului sfânt, dintru care s'a pogorât întru binecuvântare. Este mâna Dumnezească, care la doisprezece ani se ridică spre înțelepții lui Izrail în templu pentru a-le înlesni priceperea tainelor sfinte, este aceeaș care se așează cu dragoste pe creștetul pruncilor pe cari mamele bune îi îmbie Lui pentru a-i binecuvânta, este mâna sfântă, care a vindecat și vindecă toată boala și neputința întru popor, este mâna dumnezească, care ridică pe neîncrezătorul Petru din primejdia valurilor; sunt mâinile sfinte cari în dragostea nemărginită s'au întins pe sfântul lemn al crucii, pentru a ne cuprinde pe toți la pieptul iubirii sale de oameni, împăcându-ne cu Dumnezeu, îndreptându-ne spre casa părințească părăsită prin păcat, împreunându-ne cu Părintele ceresc, plinind golul chinuitor cu pacea ierării Sale dumnezești.

Iată în iesle brațele deschise ne așteaptă.

Astăzi să alergăm spre Betleem și să plecăm genunchii sufletului nostru și cu credință să mărturisim, că este Fiul lui Dumnezeu făcut om pentru noi și pentru a noastră mântuire, pentru că mâna lui dumnezească să se așeze, cu binecuvântare, peste creștetul nostru închinat cu smerenie.

Cu credință și cu dragoste să Vă apropiați de Domnul. Cu credința părinților voștri, care i-a însuflețit în lungul veacurilor de suferință, făcându-i biruitori neînfricați a tuturor încercărilor celui viclean și ale uneltelor lui. Cu credință tare și neșovăitoare, cu credință neînfricată, carea nu se clatină la orice bătaie de vânt, carea nu cunoaște târguială pentru suflet și pentru Dumnezeu. Cu omenia părinților voștri.

Oare când va veni Fiul omului afla-va credință, se întreabă Domnul Isus, prevestind marile ispite și încercări, luptele și prigonirile prin cari aveau să treacă credincioșii săi până la a doua venire a Sa.

Până trăim suntem întru acestea ispite și încercări, întru luptă neadormită pentru apărarea credinței care este cel mai scump dar al lui Dumnezeu.

Pentru mine n'a putut fi mai mare mângâiere și fericire în cursul anilor de păstorire, când cu atâta drag v'am cercetat acasă la voi, pe toate văile și pe toți munții, decât statornicia voastră în credința părinților voștri. Sufletul meu a sorbit din plin putere din această sfântă îmbrățișare, pentru a duce buna veste până la cel mai îndepărtat fiu al acesei vlădicii de Dumnezeu păzite. Port în sufletul meu scumpa voastră icoană. Azi trăesc și prăznuesc împreună cu voi Nașterea Domnului Isus, și Vă grăesc cu toată căldura sufletului meu, cași când în trup aș sta în ușa împărătească a bisericii voastre, cum fericit am stat în ziua fericită a petrecerii mele la voi, și Vă zic și azi, cași atunci, rămâneți statornici în credința părinților voștri. Nu este dar mai mare dela Dumnezeu decât acesta, căci fără credință este cu neputință a plăcea lui Dumnezeu.

Rămâneți întru credința lui Dumnezeu și întru dragostea darului său. Alungați cu tărie dela voi ispita, în orice chip s'ar apropia de sufletele voastre, nu dați ascultare vicelanului și uneltelor lui, cari umblă să cum-pere sufletele cu făgăduințe deșarte. V'am spus, și cu durere Vă spun iarăși, mulți sunt vrăjmașii Crucii lui Hristos, a căror sfârșit este peirea. Feriți sufletele voastre de veninul urii și al desbinării, ce-l strecoară în suflete, păziți dragostea frățescă și creștinească și pacea lui Hristos să domnească în mijlocul vostru.

Aceasta pace este haina dumnezească a cetățeanului împărăției cerurilor. Aceasta pace este deopotrivă și podoaba cea mai frumoasă a cetățeanului vrednic al acestei împărății românești, care ne-a hărăzit-o Peamilostivul Dumnezeu întregită.

Luminatul praznic al Nașterii Domnului este stăpânit de cântarea îngerească, revărsată din înălțimea cerurilor ca o dumnezească binecuvântare: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni de bună voie“. Fericit omul care cuprinde această cerească solie și cu bunăvoirea sufletului său, spre pacea tuturor, preamărește cu adevărat pe Dumnezeu. „Feri-ciți făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“.

Dacă făcătorii de pace se învrednicesc a se chema și a fi fiii lui Dumnezeu, aceștia vor fi și cei mai buni și cei mai vrednici fii ai neamului și ai țării. În aceste vremi grele cea mai de frunte datorie a fiecăruia, dela cel mai mic până la cel mai mare, este să fie făcător de pace. Iertător și împăciu-itor. Să se așeze mai multă bunăvoie și pace între oameni. Mai multă pace în familii, mai multă pace în sate, mai multă pace sufletească în țara întreagă. Mai multă mărire lui Dumnezeu.

Dar pentru aceasta trebuiește mai multă credință. *Credința părinților noștri*. Omenia lor întru noi, dela cel mai mic până la cel mai mare. Credința să nu rămână cuvânt gol, ci suflet de viață dătător. Faptele vieții însuflețite de credință.

Să alerge la izvoarele credinții tot omul, în orice stare ar fi, în orice slujbă ar fi așezat, să trăiască după legea credinții, să așeze bunăvoie creștinească fiecare în lucrarea sa, să trăiască întru toți Hristos cu lumina darului Său, și atunci va fi pace pe pământ, pace în suflete și bucurie în inimi. Atunci toată lucrarea și viața noastră întreagă va fi o preamărire alui Dumnezeu și va izvari bogată și cu prisosință pacea lui Dumnezeu carea este alta decât pacea lumii. Pacea dreptății lui Dumnezeu, carea este alta dreptate decât dreptatea omului. Pacea adevărului care nu se aseamănă ca pacea minciunii. Pacea binelui și nu a răului. Pacea sufletului nemuritor și nu a trupului pieritor.

Este pacea vecinică și nepieritoare.

Atunci împărăția lui Dumnezeu va fi înstăpânită pe pământ. Împără-ția lui Dumnezeu, care, precum zice apostolul neamurilor: „Nu este mâncare și beătură, ci dreptate și pace și bucurie întru Spiritul Sfânt.“ Rom. XIV. 17.

Din credința și din viața creștinească a tuturor, va izvari împărăția fericită a tuturor: *Dreptatea și pacea și bucuria sufletească*.

Aceasta hotărâre sfântă să fie rodul praznicului luminat: mai multă credință, viață mai creștinească, mai multă mărire lui Dumnezeu, pentru a ne putea bucura de mai multă pace. Mai aproape de Dumnezeu. Creștine tot mai aproape de Dumnezeu. Spre el îndreptați pașii fiilor și ai fetelor voastre. Sub aripile ocrotitoare ale Fecioarei neprihănite așezați odraslele voastre. Pruncu!

Isus din brațele Maicei sale Preacurate va așeza peste capul lor mâna Sa dumnezească cu binecuvântare.

Cu tot focul credinței sufletului nostru, închiându-ne cu smerenie Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, să ne rugăm: Pacea Ta dă-ni-o Doamne și toate ni-le-ai dat nouă. Iar Domnul putere poporului său va da și Domnul va binecuvânta pe poporul său cu pace.

„Mărire întru celea de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni de bunăvoie“.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi.

„Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin“.

Gherla, la Nașterea după trup a Domnului nostru Isus Hristos 1927.

No.6556 - 1927.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Această pastorală se va ceti din partea Onorat Frățiilor Voastre poporului credincios în prima zi de Crăciuni, iar în filii în ziua a doua. Unde sunt mai multe filii, se va ceti și în a treia zi de sărbătoare.

Gherla, la 25 Decembrie 1927.

Episcop Iuliu.

Colectă pentru sinistrații din Năsăud.

Venerați Frați și Preaiubiți Fii,

Rugămintea ce V'am îndreptat pentru a sări într'ajutor celor desbrăcați prin foc în noaptea înfricoșată a patimilor grănicerilor Năsăudului istoric, a aflat cald răsunset în sufletele voastre iubitoare. Mulțumită presei noastre, care cu drag a îmbrățișat apelul nostru, răspândindu-l în țara întreagă, către jertfa voastră s'a adăugat jertfa scumpă a celor din depărtare: a văduvei din București și a credinciosului din Bucovina și Basarabia.

Cu sufletul plin de mângăiere dau laudă Domnului, rugându-l să primească jertfa tuturor întru înălțimea cerului, răsplătind cu bogatele sale daruri cerești ca un Atotputernic. Aceeaș binecuvântare presei care totdeauna s'a arătat înțelegătoare și puternic sprijinitoare a tuturor acțiunilor de ajutorare.

Ajutorul de 113.165 Lei și vestimintele cari au intrat aici în urma apelului, precum și ajutoarele trimise direct în urma acestui apel, comitetului de ajutorare vor fi îndoit de scumpe venind dela suflete pline de dragoste frățescă.

Acest cuvânt de mulțumită Onorat Frațiile Voastre î-l veți vesti poporului în biserică.

Darul Domnului eu voi cu toți.

Gherla, la 20 Decemvrie 1927.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

No. 6682.

1. Conspectul ajutoarelor în bani și vestimintele intrate la Episcopie:

Dr. Iuliu Hossu episcop	10,000	Lei
Of. parohial Sânicoaara	806	"
" " Vultureni	700	"
" " Dobrocina	305	"
" " Cozla	570	"
" " Tășnad	2745	"
" " Bozieș	231	"
" " Borșa Uifalău	3800	"
" " Măierște	780	"
" " Luna de jos	700	"
" " Zagra	150	"
" " Mesteacăn	580	"

of. parohial Sâmboieni și Cutca	190	Lei
" " Drag	450	"
" " Ielod și Ielozel	1500	"
" " Suciul de sus	800	"
" " Cetan	2335	"
" " Bătarciu, Comlăușa	700	"
" " Nepos	650	"
" " Moșeni	265	"
" " Surdești	450	"
" " Bicaz	200	"
" " Silivaș	208	"
" " Hășdate	464	"
" " Buteasa	200	"
" " Livada	368	"
" " Năsal	1100	"
" " Tetiș	400	"
" " Glod	1040	"
" " Ardan	200	"
" " Agrieș	550	"
" " Codor	1605	"
" " Cățel	2000	"
" " Rușii munți	1000	"
" " Sava	1000	"
" " Măgureni	1000	"
" " Sântioana	343	"
" " Cuzdrioara	2510	"
" " Surduc	582	"
" " Solona	205	"
" " Ciaca	514	"
" " Copru	325	"
" " Maieru	500	"
" " Ieud	530	"
" " Trip	200	"
" " Chelița	1100	"
" " Feldioara	1000	"
" " Lozna și Cliț	1800	"
" " Eriu Ghirolt	118	"
" " Mintiul rom.	350	"
" " Cioara	200	"
" " Giula, Ciumăfaia	609	"
" " Lemniu, Toplița	825	"
" " Dealu mare	448	"
" " C. Mănăștur	878	"
" " Rodna	1000	"
" " Coaș	1220	"
" " Satu nou de sus	1805	"
" " Bistrița	4000	"
" " Ciaba	336	"
" " Valea Ungurașului	700	"
" " Teleiu	2000	"
" " Tiha Bârgăului	1514	"
" " Cristolț	1492	"

of. parohial	Cristolțel	333 Lei	M. On. David Deac prot. onorar			
"	"	Chiraleș	1020 "	Gherla	500 L	
"	"	Șoimuș	208 "	II. Domn. Dr. Octavian Domide	Gherla	
"	"	Noțig	370 "		1000 L	
"	"	Hășmaș	250 "	Banca „Concordia“	Gherla	5000 L
"	"	Cig	1210 "	D. Maria Mihail	Oradea Mare	100 L
"	"	Săcălășeni	1137 "	Dr. Teofil Lupu medic	senator Su-	
"	"	Solomon	680 "	ceava	1000 L	
"	"	Reteag	8200 "	Henrich Prager,	București	500 L
"	"	Băița	800 "	Iacob Teuțișan din	Nușeni	100 L
"	"	Satu lung	517 "	Revs. Grigore Pop	can. Gherla	500 L
"	"	Sânmărtin	220 "	M. On. Ioan Pop,	Coșeu	600 L
"	"	Cioara	100 "			
"	"	Aluniș	454 "			Total: 113.165 L.
"	"	Nașfalău	200 "	b) Afară de acestea sume, parohia		
"	"	Lemniu	120 "	Borșa (D. Giulei) a trimis o mare can-		
"	"	Băbeni	325 "	titate de haine și albituri.		
"	"	Cehal	300 "	II. Ajutoarele trimise pe calea Primăriei o-		
"	"	Bârsana	300 "	rașului Năsăud, conform raportului Nr. 407		
"	"	Dej	800 "	din 12 Iulie a. c.		
"	"	Urișor	220 "	a) In numărare:		
"	"	Pribilești	455 "	Mijlocenii Bârgăului	102 Lei	
"	"	Fersig	316 "	Feldru	1200 "	
"	"	Gherțamare	270 "	Reteag	1733 "	
"	"	Culcea	233 "	Rusul Bârgăului	373 "	
"	"	Nimigea de jos	180 "	Rebra	1000 "	
"	"	Canciu	660 "	Blăjenii de sus	185 "	
"	"	Rușor și filia Vad	518 "	Mintiu	132 "	
"	"	Strâmbu	550 "	Ghinda	980 "	
"	"	Beclean	1868 "	Budacul de sus	550 "	
"	"	Sâg	100 "	Rebrișoara	2020 "	
"	"	Mal	50 "	Revs. I. Născuțiu vicar	Năsăud	3000 "
"	"	filia Tusa	110 "	Regiunea silvică	Bistrița	250.000 "
"	"	Șinteu	1000 "	Adm. fondurilor gânicerești	20.000 "	
"	"	Eriu — Mețentiu	140 "	Funcționarii Regiunii silvice	8000 "	
"	"	Sâncraiu	375 "	Colecta „Gazeta Bistriții“	30.000 "	
"	"	Budești	345 "	General Traian Moșoiu	3000 "	
"	"	Sârbi	155 "			Total: 322.275 Lei
"	"	Jibou	900 "			

M. On. I. Botean prot. Beclean 100 L.
 Nacu Simion, funcț. C. F. R. Vatra Dornei 50 L.
 Col. Dr. N. Stoenescu Câmpulung 50 L.
 George Horea, cond. C. f. Gherla 1000 L.
 D-na Maria Șteflea București 300 L.
 Cerc. cult. tinerim. univ. „Someșul“, București 1000 L.
 Dr. Alexandru Popescu din Vaslui 100 L.
 Ing. Liviu Marțian Oravița 5000 L.
 Farmacia Traian Videle Vlașca 2630 L.
 Dr. Romulus Poruțiu Buziaș 500 L.

Mijlocenii Bârgăului — cereale,
 Rodna — haine în val, de 150000 Lei,
 Dej — alimente în mare cantitate,
 Bistrița — alimente în mare cantitate,
 Feldru — cereale în mare cantitate,
 alimente și haine,
 Rusul Bârgăului — cereale și alimente,
 Rebra — cereale,
 Tăure — cereale în mare cantitate,
 Blăjenii de sus — cereale în mare can-
 titate, haine și alimente,
 Aldorf și Pintic — cereale,

Găureni — cereale și haine,
 Poienile Zăgrii — cereale, alimente și albituri,
 Mintiu — cereale în mare cantitate, alimente
 Nimigea de jos — cereale,
 Zagra — cereale, alimente și albituri,
 Mocod — cereale, haine și alimente,
 Cepari — cereale,
 Prislop — cereale,
 Terpiu — cereale,
 Piatra — cereale în mare cant. haine,
 Ghinda — cereale în mare cant., albituri,
 Cușma și Dumitrița — cereale și alimente,
 Caila — cereale în mare cant. haine și alimente,
 Șieu Măghieruș — cereale în mare cant. alimente, albituri și haine.
 Iad — cereale, albituri, haine și alimente,
 Josenii Bârgăului — alimente și cereale,
 Budacul de sus — alimente, albituri și cereale,
 Rebrîșoara — haine,
 Sebiș — cereale,
 Șieu — cereale și alimente.
 Cucutenii pe Șieu — cereale și haine,
 Mărișel — cereale pânză.
 Bârla — cereale și haine,
 Ruștior — cereale și haine,
 Șieuți — cereale, alimente și haine,
 Florești — haine în cantitate mare, cereale și alimente,
 Mogoșeni — cereale,
 Blăjenii de jos — cereale în mare cant. alimente și haine,
 Șieu Cristur — cereale în mare cant.
 Maieru — haine în mare cantitate; în valoare de 80.000 Lei.
 Prundul Bârgăului — haine și alimente,
 Aralia — cereale în mare cantitate și alimente,
 Suciul de jos — haine în mare cantitate,
 Sângeorz băi — cereale în mare cantitate și haine,
 Monor — grâu în mare cantitate alimente și haine,

Controlarea învățământului religios primar.

Prin ordinul Nostru circular din 31 Octombrie 1925, de sub No. 5032-1925. (a se vedea în Nr. 21—22 din „Curierul Creștin“ pag. 77—79,) s'au încredințat Rdsimii Frați Vicari foranei episcopali și Mult Onorații Frați protopopi districtuali, să Ne înainteze rapoarte amănunțite (în conformitate cu Chestionarul acolo alăturat) de două ori în fiecare an, asupra celor experiate cu prilejul vizitelor de control a catehizațiilor dela școalele primare. Tot în acelaș ordin s'a dispus tuturor purtătorilor oficiilor protopopești să Ne trimită la fiecare început de an, cel mult până în 15 Noembrie, un raport sau conspect sinoptic asupra situației catehetice dela toate școalele din districtul propriu, cu informațiile cuprinse acolo în 5 puncte, adunate dela purtătorii oficiilor parohiale.

Drept aceea reîmprospetând ordinele Noastre de mai sus, îndrumăm pe toți purtătorii oficiilor parohiale, ca să trimită la adresa oficiilor vicariale, respective protopopești, fără orice alt aviz, în timp de 8 zile dela primirea acestui ordin, un raport cu datele cuprinse în cele 5 puncte mai sus menționate despre situația catehetică din parohia sa, la începutul anului școlar. În acest raport să se arate exact timpul, în care s'au fixat orele de Religie nu pot fi așezate pe aceeaș zi a săptămânei, decât în parohiile fără preot local și la o depărtare de peste 3 Km. dela reședința preotului administrator.

Având la mână aceste rapoarte, vicarii și purtătorii oficiilor protopopești Ne vor trimite — fără a mai aștepta după preoții neglijenți, împotriva cărora vom lua măsuri de pedepsire până cel mai târziu în 1 Ianuarie 1928 un „Conspect sinoptic“, care va cuprinde situația catehetică din parohiile protopopiatului său, după modelul mai jos indicat. O copie din acel „Conspect sinoptic“ va rămânea la oficiul vica-

rial respective protopopesc, pentru-ca purtătorul oficiului vicarial, respective protopopesc să aibă înaintea ochilor săi zilele și orele de cateheză ale preoților districtuali, cu ocazia inspecțiilor catehetice, ce are să le facă, iar un exemplar Ni se va înainta Nouă, pentru ca să se poată ținea sub inspecție dela centru bunul mers al învățământului religios.

Purtătorii oficiilor vicariale și protopopești își vor ținea de strictă și conștientioasă datorie, ca în baza inspecțiilor catehetice, pe cari le vor

face personal, ori prin delegați potri-viți, aprobați din partea Noastră în cursul anului și la examenele de sfârșit de an, să completeze *Chestionarele catehetice* după cea mai bună a lor știință, apoi să le resumeze în „Situția învățământului religios” formulată din aceleași rubrici cuprinse în „Chestionar”.

Comunicăm mai jos câte un nou formular de „Chestionar”, „Conspec. sinoptic” și „Situția” finală, pentru mai bună orientare a fraților vicari și protopopi.

Chestionar

pentru învățământul religios, de complectat cu ocazia inspecțiilor catehetice de peste an, ori cu ocazia examenelor*)

1. Numele școlii, unde se face inspecția. Data inspecției.
2. Numele catehetului. Dacă acesta nu-i preot a se arăta numărul și data autorizării de catehizare.
3. Câte ore de religie s'au fixat pe săptămână? Sunt ele destule și sunt bine fixate?
4. Orele fixate au fost ținute regulat? Dacă nu, câte au fost neglese și din ce cauză?
5. Elevii au cu toții manuale aprobate? Dacă nu, lipsa lor cu ce se explică?
6. Observă catehetul planul general și special prescriș? Nu este întârziat cu materia? Propune tot materialul, ori prescurtează și din ce motive?
7. Face catehetul lecții metodice și este el stăpân pe materie? Cum sunt răspunsurile elevilor? Vede-se din ele solitudinea catehetului față de studiul religiei.
8. Materia propusă se introduce regulat în registrul școlii și dacă nu, pentru ce?
9. Ascultarea sf. liturghii în Dumineci sărbători se face și peste iarnă? Face-se totdeauna controlul prezenței?
10. Elevii de peste 8 ani s'au spovedit și la Crăciun, ori nu-mai la Paști? Pentru cei ce se cuminecă întâiaoră, se observă cele prescrișe?
11. Alte observări ale celui ce face inspecția.

Dat, în.....la.....192.....

catehet**)

protopop, delegat prot.

*) Pe temeiul acestor chestionare se pregătește „Situția învățământului religios”, care este a se trimite P. V. Ordinariat până la data de 15 Iulie a fiecărui an.

**) Contrasemnarea catehetului înseamnă, că a luat act de constatările făcute.

Conspect

sinoptic asupra situației catehetice din parohiile protopopiatului
la începutul anului școlar.....*)

Nr. crt.	Parohia	Școala	Elevii		Orele	Catehetul
			După clase, ori despărțăminte	Total		

....., la 192.....

Of. protopopesc gr.-catolic

*) Este a se completa în baza rapoartelor dela Oficiile parohiale și a se trimite P. Ven. Ordinariat până la data de 15 Noembrie a f. ecărui an.

Situația

Învățământului religios din protopopiatul prezintă în
temeiul inspecțiilor din 192.....

1	2	3	4	5	6
Numărul corent	Parohia ori filia	Numele școlii unde se face inspecția. Data inspecției	Numele catehetului. Dacă acesta nu-i preot, a se arăta numărul și data autorizării de catehizare	Câte ore de religie s'au fixat pe săptămână? Sunt ele destule și sunt bine fixate?	Orele fixate au fost ținute regulat? Dacă nu, câte au fost neglese și din ce cauză?

7	8	9	10	11	12
Elevii a : cu toți manuale aprobat? Dacă nu, lipsa lor cu ce se explică?	Observă catehetul planul general și special prescriș? Nu este întârziat cu materia? Propune tot materialul, ori prescurtează și din ce motive?	Face catehetul lecții metodice și este el stăpân pe materie? Cum sunt răspunsurile elevilor? Vede-se din ele solicitarea catehetului față de studiul religiunii	Materia propusă se introduce regulat, în registrul școlii și dacă nu pentru ce?	Ascultarea sf. liturghii în Duminică și sărbători se face și peste iarnă? Face-se totdeauna controlul prezenței?	Elevii de peste 8 ani s'au spovedit și la Crăciun, ori numai la Paști? Pentru ceice se cuminecă întâioară se observă cele prescrișe?

Chestionarul și Conspectul sinoptic se vor face din partea purtătorilor oficiului vicarial ori protopopesc câte pe o latură de jumătate coală de hârtie, iar „Situația” dela finea anului școlar câte pe două laturi de coală întregă.

Suntem convingși, că fiecare preot

păstor sufletesc își va face chestie de conștiință din obligamentul ce-l are personal de a catehiza pe toți elevii uniți din parohia și filia sa, cum repetit s'a tras atenția fraților preoți din partea acestui Ordinariat, prin dese ordine konzistoriale. Nădăjduim, că nu vom fi nevoiți a aplica sancțiunile pe-

nale prevăzute în sus menționatul ordin al Nostru din 31 Octomvrie 1925, pentru preoții cari se vor găsi neglijenți în împlinirea înaltei și gravei datorințe de a catehiza, ori că acele le vom aplica numai în cazuri foarte rari.

In aceasta nădejde, cerem asupra

activității catehetice a fraților preoți darul și binecuvântarea marelui Dumnezeu și Mântuitor al sufletelor noastre Isus Hristos.

Din șed. cons. 3 Dec. 1927.

No. 6540

NUMIRE

Onoratul *Ioan Băieșiu* paroh în Târlisua este numit în aceeaș calitate la parohia Săsam (D. Cristurului).

Din șed. cons. 3 Dec. 1927.

No. 6116.

Onoratul *Iosif Fuciec* preot II. în Sighet este numit paroh la Cornești-Ferești.

Din șed. cons. 3 Dec. 1927.

No. 6500.

Onoratul *Gavrilă Găvrilașiu* preot în Saraseu este numit administrator local la parohia Cheud (D. Năprăzii).

Din șed. cons. 3 Dec. 1927.

No. 6000.

Onoratul *Augustin Fărcașiu*, preot în Teolțiu este numit capelan cu drept de succesiune la parohia Fundătura (D. Lujerduui).

Din șed. cons. 3 Dec. 1927.

No. 6200.

Onoratul *Eugen Dragoș*, preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia Saraseu (D. Sighetului).

Din șed. cons. 3 Dec. 1927.

No. 6006.

Meditațiile Părintelui Vercruysse.

Volumul II.

In legătură cu ordinul Nostru din 17 Septemvrie a. c. Nr. 4640, publicat în Nrii. 18—19 din „Curierul Creștin“, prin care am anunțat și recomandat călduros procurarea primului volum al vestitelor *Meditații practice* ale părintelui Bruno Vercruysse S. I. traduse în românește de Ilustritatea Sa Preasfințitul Dr. Alexandru Nicolescu Episcopul Lugojului, — acum cu bucurie vestim veneratului cler diecezan, că a apărut și volumul al II-lea din aceste *Meditații*.

Volumul are o extensiune de peste

750 pagini, cuprinzând *Meditațiile* de pe lunile Iulie—Decemvrie. Mai are apoi un adaos bogat de meditații în onoarea Inimei lui Isus, pentru reînvierea sufletească lunară, pentru împărtășirea cu preasfânta Taină a Cuminecăturii.

Preoții din păstorirea sufletelor au la sfârșit un tablou despre Duminecile și sărbătorile de peste an, indicându-se respectivele meditații din cari își pot alcătui predicele potrivite cu Evangeliile noastre orânduite pentru anul bisericesc.

Recomandăm deci din nou cu toată căldura veneratului Cler procurarea acestui tezaur spiritual, îndemnând frații preoți la meditarea zilnică a sfintelor adevăruri vecinice ale Creștinismului, din cari vor scoate tăria sufletească necesară pentru luptele Domnului în misiunea lor de Apostoli ai dulcelui Mântuitor Isus Hristos.

Prețul volumului II. 150 Lei. — Ambele volume 300 Lei, legate 420 L. Se pot procura dela Reuniunea de Misiuni din dieceza Lugojului, Lugoj Episcopie. — (Banat), și la Librăria Diecezană din Gherla

Din șed. cons. 3 Decemvrie 1927.

No. 6480.

Necrolog

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că On. *Nicodin c. Paul*, fost paroh în Bozinta mică (D. Mireș) a repausat în Domnul în ziua de 1 Septemvrie a. c. în anul 63 al vieții și 36 al preoției.

Onorat Frațiiile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciunile pii îndatinate, pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. cons. 22 Nov. 1927.

No. 6187.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.**Un deceniu dela consacrarea Prea Sfințitului Iuliu întru episcop.**

— Sărbătorirea gremiului și a Eparhiei. — Recepțiile.

— Serbarea școlară dela Școala de fete. —

— Prea Sfințitul donează 100.000 Lei pentru văduvele și orfanii de preoți. —

Duminecă, în 4 Decembrie s'au împlinit 10 ani decând Pronia cerească în catedrala istorică din Blaj, îmbrăcată în haină de sărbătoare, a pus pe capul Prea Sfințitului Domn episcop al nostru, *Dr. Iuliu Hossu* mitra arhierească, destinându-l pentru a conduce vasta eparhie a Gherlei. De-atunci s'a scurs un deceniu — scurt în durată dar lung și mare în fapte bogate de uc. apostolat sfânt.

Aniversarea de zece ani a acestei zile importante în istoria diecezei noastre a fost într'un mod foarte drăguț prăznuț în cercul intim al gremiului din Gherla, care a surprins pe Prea Sfințitul Iuliu — „prin o forță blândă“, precum zicea Prea Sfinția Sa — cu o serie de serbări plăcute, care într'un mod atât de spontan și-a manifestat dragostea și alipirea față de mult iubitul Arhiereu.

În catedrală

Prima surprindere este în biserica catedrală, unde cântă corul bine instruat al clericilor dela Academia de Teologie și al elevilor dela Școala normală diecezană de fete, sub conducerea harnicului profesor *Constantin V. Gheție*. În cursul sfintei Liturgii la ecteniile și la pomenirile Arhiereului se cântă „Imnul Patronului“, frumoasa compoziție a renumiului compozitor Fr. Hubic. În bine documentata sa predică ocazională Părintele-protopop local *Ioan Coste* schițează activitatea pastorală a Prea Sfințitului *Iuliu* și mulțumind lui Dumnezeu, pentru că ne-a dat un astfel de păstor în fruntea eparhiei, a invitat mulțimea, ce se îndesuia în catedrala arhiplină, să înalțe rugăciuni pii către Părintele ceresc, pentru ca pe bunul nostru episcop să ni-l țină încă într'u mulți fericiți ani. La sfârșitul sfintei Liturgii se cântă un Te Deum solemn.

După sfânta Liturgie se perândă la reședința episcopală

Delegațiile

cari vin să felicite pe episcopul iubitant.

Prima delegație este a Clerului gremial, și al corpurilor profesionale dela cele două școli normale diecezene din loc. Nume-

roasa delegație este condusă de către Ilustrisimul Domn *Dr. Octavian Domide*, vicarul general al eparhiei, care prin o cuvântare ocazională plină de avânt aduce elogiul Prea Sfințitului și zugrăvește în color: vii activitatea episcopului sărbătorit pe *teren bisericesc*: prin înțeleapta conducere a acestei eparhii mari și întinse și mai ales prin rodul binecuvântat al vizitațiilor canonice, ce le-a făcut în toate satele diecezei, vizitând și cele mai îndepărtate cătunuri, împrăștiate pe cele vărfuri de munți, meritând cu dreptul prin acest fapt, fără precedent în istoria Bisericii noastre, titlul neperitor de „*Episcopul vizitațiilor canonice*“; pe *teren social-cultural*: prin străduințele neobosite, pentru a exopera văduvelor și orfanilor de preoți o situație mai suportabilă și prin apriga luptă, dusă fără șovăială pentru a putea păstra caracterul confesional al școlilor diecezene, și în sfârșit pe *teren politic*: luptând până la eroism, pentru a nu lăsa ignorate și sfidate drepturile Bisericii noastre, ridicând de atâtea ori cuvânt de energetic protest în Senat, când erau amenințate interesele Bisericii unite române. Cuvintele Ilustrisimului vicar au fostacompaniate de consimțământul tuturor celor prezenți, cari la sfârșitul vorbirii au erupt într'un viu și repetit strigăt de „*Trăiască*“.

Adânc impresionat Prea Sfințitul răspunde prin cuvinte bine simțite la cuvintele pline de dragoste ale Ilustrimului Domn *Dr. Octavian Domide*, prin care vorbi nu numai gremiul, ci întreaga eparhie. Expune prin câteva cuvinte lupta grea sufletească, prin care a trecut înainte cu mai bine de zece ani, când la etatea atât de tinără fu chemat să chivernisească această Dieceză de Dumnezeu păzită a Gherlei.

Răspunzând la elogiile, ce i-se aduc, Prea Sfințitul mulțumește sietnicilor săi, cari în gremiu și în afară l-au ajutat în munca celor zece ani. „Ce biată am făcut — zice Prea Sfințitul între altele — a fost numai datorință și este prea puțin pentru o adevărată și complectă împlire a tuturor datorințelor. Le-am făcut ceea ce le-am putut,

nu pentru laude sau pentru a fi elogiât, ci spre mai marea mărire alui Dumnezeu, spre binele Bisericii și a Neamului, din care am ieșit. Înainte cu zece ani, în catedrala din Blaj m'am jurat, „Să se lipească limba mea de gâttelej meu, dacă mă voi uita de tine Sioane”, — înțelegând sub acest „Sion” deopotrivă Biserica și Neamul meu și amăsurat acestui jurământ al meu, pe care nu l-am uitat și nu-l voi uita niciodată, tot ce am făcut, am făcut urmărind interesele și binele Bisericii și Neamului meu”. — În cadrele răspunsului său, Prea Sfinția Sa donează o sumă de 100.000 Lei, pentru ajutorarea momentană a văduvelor și a orfanilor de preoți din dieceză. Apoi către toți cei prezenți are câte un cuvânt amical și un zimbet plăcut, un cuvânt de mulțumită pentru surprinderea ce i-s'a făcut.

După delegația Clerului și a profesorilor se prezintă delegația Reuniunii „Mariane” a femeilor din Gherla sub conducerea Ilustrei Doamne Rozalia Vaida. Cea mai plăcută surprindere, poate, pentru Prea Sfinția Sa a fost chiar cea cauzată de această Reuniune, care drept cadou pentru iubilul de 10 ani prezintă Prea Sfinției Sale înființarea, constituirea, intruparea ei. Căci după sfortări lungi, pornite de ani de zile abia acum, în vîgilia iubilului din 4 Decembrie s'a înființat și constituit aceasta „Reuniune”, cu rol atât de important pentru societatea din Gherla; — și acum s'a înființat, chiar cu intențiunea de a face o plăcută surpriză Prea Sfințitului jubiland. Meritul înființării este a Doamnei prezidente Rozalia Vaida, a părintelui-protopop I. Costea și a profesorului Dr. G. Bob, cari în mod neobosit au alergat pentru a aduna societatea locală la constituire. — Plăcut surprins Prea Sfințitul, donează pentru noua Reuniune suma de 5000 Lei, iar pentru ajutorarea săracilor, ce se va face de către Reuniune la Crăciun, dăruiește suma de 10.000 Lei.

Se prezintă apoi delegațiile bisericilor roman-catolice, armeno-catolice și a celei ortodoxe, se prezintă dl profesor universitar Capidan, în societatea d-lui director al Liceului „Petru Maior”, și a părintelui Straja; apoi dl inspector școlar Păcală, dl conzilier Dr. Carian cu Doamna, în reprezentanța profesoarelor dela școala secundară de fete, Doamna Dr. Marțianu, delegatul învățătorilor dl, Neamțu, dl șef al gării, Dr. Șt. Varga, șeful postei, dl. Lochian, Dr. E. Pop și alții.

La orele 13 a avut loc la reședință o masă festivă, fiind invitații Prea Sfinției Sale pelângă întreg Clerul gremial, dl profesor universitar Capidan și dl Dr. Ștefan Pop, medicul diecezan.

Serbarea „școlară”

După vecernie, la orele 5 d. m. s'a aranjat într'uo onoarea Prea Sfințitului sârbătorit o foarte bine reușită serbare în Școala normală de fete, de către școalele diecezane: Academia de Teologie, Școala normală de fete și de băieți.

Edificiul școlii normale de fete, imbrăcată în haină de sărbătoare prezintă un aspect foarte frumos.

Incepând cu poarta intrării, — imponentă în stil de triumf, — coridoarele până sus la sala festivă, erau decorate cu rară măiestrie cu brădet verde și cu flori artificiale. Sala festivă era un leagăn de lux exorbitant, covoare, țesături, broderii, tablouri etc., tot ce a avut școala normală de fete mai frumos a pus în vileag la privirea Arhiereului și-a publicului. Parcă te alai la impunătoare expoziție. Acest moment de armonios aranjament făcea să vezi în femeie simțul estetic. Elevele normaliste au știut atât de frumos să arate, ce pot și ce au: pronunțatul simț estetic, prin aranjările făcute sub îngrijirea și conducerea d-șoarei Aurelia Suciu, directoara muncii serioase ce-i caracterizează întreaga ținută.

Ora 5 era sosită. Coardele orchestrei societății „A. Șincal” se îngănuau în al lor acord pentru executarea programului. Contra-bassul frânge glasurile gingașelor violi prin glasul său de bărbat serios.

Afară avangardele coridoarelor: elevele și elevii școlilor normale prin cântări repetate cu entuziasm de „Mulți ani...” primesc Arhiereul, care la poartă este întâmpinat cu o vorbire emoționantă ținută de neobosita directoară a școlii de fete, d-șoara A. Suciu.

O fierbere sgomotoasă, strigăte repetate de „Trăiască” în sală și apoi totul amuțește.

Urmează desfășurarea punctelor din program:

1. „Imnul Patronului” de Fr. Hubic, cântat de corul mixt al școalelor.

2. Vorbire ocazională, ținută de clericul Coroian.

3. Ochiul inimii mele de A. Bena, corul școlii normale de băieți.

4. „Gloria in excelsis” de Bortniansky, quartet, societatea „A. Șincal” a teologilor.

5. „Pre Tine te laudăm” de G. Muzicescu, corul școlilor diecezane.

6. „Concert bisericesc” de G. Muzicescu, corul școlilor diecezane.

7. „Zillerhall” de W. Müller quartet, societatea „A. Șincal” a studenților teologi.

8. Corul damelor din opera Vasul Fantoma de Wagner, corul școlii normale de fete.

9. Ukrainische Volkslied de Dschumka,

orchestra societății „A. Șincai” a clericilor.

10. „Imnul Patronului”, cor mixt.

În vorbirea ocazională clericul I. Co-roian din anul IV. reliefează trei momente din pastorația Prea sfințitului Dr. Iuliu Hossu:

a) Vizitațiile canonice, în care păstorul public caută oia pierdută, în bordeiele miseriei, în căscioarele celor săraci și ale celor abandonati;

b) Grija mai mult ca părințească față de elementele tinere ce stau sub oblăduirea Prea Sfinție Sale în școalele diecezane;

c) Lupta parlamentară, în care zădărnicește planul d-lui ministru Goldiș ca și Cicero când a zădărnicit conjurația Catilinei. Amintește cuvintele P. S. Sale rostite la ocazia consacrării Sale în Blaj: „Să se lipească limba mea de gâtjeul meu de-mi voi uita de Tine Sioane”, cuvinte, cărora le dă viață prin faptele, ce vor rămâne dovedite de munca pastorală a unui deceniu ce a trecut. Imploră ceriul cerșind mulți ani cu bătrânețe albe, ninse de fulgii fiernilor din vremile cari își urmează cursul.

Pentru reușita foarte frumoasă a programului merită o deosebită atenție punctul 6 și 8 executat de orchestra societății „A. Șincai” a studenților în teologie, care plimba publicul în lumi orfeice și a quartetelor melodioase: glasuri ce se restrângeau cu alevrat din labirintul unei vieți olimpice. De remarcă corurile mixte și „Corul damelor”, cântat de eleve. Mulțumită harnicului profesor C. Ghițe, programul narei sărbători diecezane și a ajuns scopul: reușita peste așteptări. La sfârșitul festivalului micuțul George Forna, elev la școala de aplicație, cu câteva cuvinte drăgălașe, prezintă Prea Sfințitului un frumos buchet de flori albe, din partea școalelor.

Prea Sfinția Sa, mânat de reușita ireproșabilă a întregului festival, mulțumește celor ce au condus și au dat programul. Publicul pare un sfînx, cu ochii ațîntiți spre Arhiereu, când în vii tablouri cu pu-

tere sugestivă descrie grozăviile războiului turbat, crud și nemilos, și durerile sfâșietoare înăbușite de vaiete pe paturile din spitalele morții între anii 1914-18, când făcea începutul apostolatului în zile grele..

Viața suferințelor schingiuitoare ce L'a sguduit atât de mult determinase a rosti cuvintele pricenei: „Să se lipească limba mea de gâtjeul meu, de-mi voi uita de Tine Sioane”, cu ocazia sfințirii precum mărturirea însuși Prea Sfinția Sa. Apoi insistă asupra multor chestii importante arătând vii mulțumiri față de ascultători. Incheie cu ale Domnului cuvinte „*Pace las vouă, pacea mea o dau vouă: nu vi-o dau, cum o dă lumea..*” și cu ale sfântului Apostol Pavel: „*Impărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și beutură, ci dreptate și pace și bucurie întru Spiritul Sfânt*”. Cuvintele arhieresti suntacompaniate de vii și frenetice aplauze.

Participarea Eparhiei.

Pelângă spontană sărbătorire a gremiului, la praznicul jubilar al zilei de 4 Decembrie a participat întreagă Eparhia. Cu zile înainte au început să sosească și de atunci zilnic sosesc scrisori multe și telegrame numeroase, prin cari Cler și popor, preoți și laici din toate unghiurile eparhiei, și ale Țării chiar, prezintă felicitări Prea Sfințitului și își exprimă urări de bine, de viață și păstorire rodnică îndelungată.

...Ziua de 4 Decembrie a fost cu adevărat manifestarea spontană a dragostei și alipirii întregii Eparhii, a tuturor fiilor iubiți și iubitori. Și Prea Sfințitul Iuliu — deși nu se gândea la serbări — vrând-nevrând a trebuit să sărbătorească cu cei, cari l-au sărbătorit.

Din viață un deceniu s'a dus pe aripa vremii ce se scurge neîncetat din al nimicinicii întunec. S'a dus, și'n inimile noastre a lăsat o urmă: urma reminiscentelor unui festival impunător.

Riporter.

Sublimul Viflaimului.

de Dr. TITUS MALAI.

Departa de noi preste mări și preste țări, în preajma Ierusalimului, la 9 km. spre sud, în regiune caldă de palmieri și smochini, la Viflaim, cuib de vulturi așezat între stânci, cetatea lui David, cu uezlea sfântă, aproape 20 de veacuri înainte de aceasta se naște Cristos. Ce fericit e orașelul, care

azi numără la 8000 locuitori, anume 3800 romano-catolici, 3660 ortodoxi, restul protestanți, armeni și mohamedani! Ce fericire ascunde bazilica impozantă ridicată de Impăratul Constantin deasupra peșterei, în care s'a născut Domnul, ce altar de rugăciune permanentă pentru miile de credincioși și vizi-

tatori, pentru călugări Franciscani, Carmeliți, Salesiani, surori de caritate! Ce fericite câmpiile unde păstorii priveghiau lângă turme, în noaptea crăciunului și se desfătau în deliciul ceresc al cântărilor oastei îngeresti!

Se spune despre Emil Zola, apostolul naturalismului și adeptul cultului carnal al plăcerilor sensuale, că la Lourdes în 1892 privind casa învechită și scundă a Bernadettei care s'a învrednicit a vedea pe Fecioara Imaculată, ar fi oftat, cu ochii scâldați în lacrimi, către *Lasserre*: „Uite aceasta e locul de unde a pornit totul! Aceasta e Viflaimul! Aceasta e iezlea! Ce început și ce rezultat! Ce miracol!

Viflaimul, iezlea sfântă, Mama Imaculată, pruncul Isus. îngerii, păstorii, magii. Ce început de modest puritanism, de candidă strălucire într'o atmosferă sacrosanctă!

Prunc mic, înfășat, culcat în iezle. E Nazarineanul, care nu cunoaște Porticul, nici Liceul Atenei și nu urmează nici măcar școala de profeti, întrece însă pe toți filozofii, poeții, proorocii și rabinii, e stăpân pe o știință mai limpede de cât soarele și mai înaltă decât cuprinsul universului. În peștera ferită de zgomotul lumii se naște Isus, care după vorba lui *Richter* „cu mâinile străpunse a zguduit din țâțâni împărățiile și a îndreptat spre nouă alvie mersul veacurilor“. E Isus Hristos individualitatea fără seamăn în istorie, prinsă într'o superbă desfășurare dramatică de inspirație divină, — căci omeneste este neexplicabilă — de cei pentru evangheliști. E crainicul ceresc al libertății după promisiunea: „Veritas liberabit vos“. E îndrumătorul celor năpăstuiți și slabi înspre culmile nebănuite și fericitoare ale desăvârșirii creștinești, și aceasta cu forță iresitibilă,

încât fariseii strigă desperați: „Vedeți, că nimica nu folosim? Iată toată lumea merge după el“. E sufletul de perfectă armonie etică de sublimă majestăte, de profundă intelpeciuine și nestânjenită forță „Intristarea voastră se va întoarce într'u bucurie... și bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi“... „Eu sunt vița, voi mlăditele“... „Indrăzniți, eu am învins lumea“.

În iezlea de Crăciun se află „Fiul omului“, căruia azi i-se închină toate neamurile pământului, dela cele civilizate până la brahmanii Indiei, pieile-roșii ale Americii, negerii Africii și Polineziei. În „Fiul omului“ găsim pe omul înzestrat cu toate perfecțiunile rasei omenesti, idealul neamului omenesc pentru toate timpurile. Nu e grec nici roman, nici semit, nici arie, ci este prototipul omului, Dumnezeu-omul, stăpânul veacurilor, din veci și până în veci. Nu se vorbește despre Cristos așa cum e obiceiul la oameni și constată bunăoară *Bougaud*: „Marele pelasg e Homer, marele elin Aeschyl, marele arab: Job, marele judeu: Isaia, marele roman: Tacit, marele italian: Dante, marele englez: Shakespeare, marele francez: Bossuet“. El, pruncul din iezle este, calea „adevărul și viața“ pentru toate neamurile, toate țările și toate timpurile, purtând de mână pe cel slab, luminând pe cei întunecați cari „ochi au și nu văd“, desghiețând primăvaratic la nouă răsărire de viață pe cei cu sufletul sleit și înfrigurat.

Sub scutecele iezlei simple se ascunde Dumnezeu însuș, Isus Cristos. Genunchiul nostru se pleacă spre închinare. Critica unor savanți, destructivi pentru supranaturalul sfintei scripturi, nu este în măsura să înfirme credința noastră în dumnezeirea lui Cristos, care bazează pe un fapt istoric

rezumat, după *Brunetiere*, în următoarele: „Pe țărmul Geneze-
retului s'a arătat un bărbat care
pe sine s'a zis și s'a ținut Dum-
nezeu, și pe care alții l-au mărtu-
risit Fiul lui Dumnezeu. Critica
nu poate să schimbe nimic din
natura doctrinei și faptelor sale“.

Creștinismul celui din iezle se
ridică la distanțe incomensurabile
deasupra luminițelor aproape stinse
ale adevărului etico-religios des-
coperit datorită stăruințelor ome-
nești, ori care ar fi izvorul: Ho-
mer, Zend-Avesta, Vedele, Platon,
Stoa ori Virgil, oricum s'ar numi:
Elenism, Ebraism, Buddhism, Ta-
gorism, Umanism ori Ocultism.
Renan constată într'un moment
de sinceritate: „Elenismul e filo-
sofie, creștinismul este religione.
Acela poate să fie gustat, acesta
este viață și adevăr. La acela pă-
trund puțini, acesta est comoara
comună a omenirii.

Ce ascund culisele etice de pro-
veniență omenească? Pe un Wer-
ther, Byron, Nietzsche, Schoppen-
hauer, Hartmann. *Voltaire* închide
ochii și sbiara: „Să trăim, să nu
filozofăm“. Pentru că filosofia fără
Cristos nu are liman de odihnă.
Orgiile, egoismul și sensualismul
nu satisfac pe omul cu destinații
înalte prin însași legea firei. Des-
pre Werther spune *Hart*: „Wer-
ther își petrece zilele de aci încolo
între absint, opiu și morfină deo-
parte, și revolverul de altă parte.
În cele din urmă s'a apucat de
alcool și în fața lui se ridică vi-
ziuni sălbatice de spaimă deli-
rantă“. Cu concepții antimetafizice
și antisupranaturaliste poți să devii
rege, însă supranaturalul aparține
dumnezeirii, pe care omul de-
geaba încearcă să o uzurpe, că
răsplata poate să-i fie cel mult
ospiciul alienaților, după soarta
lui *Nietzsche* făuritorul de „supra-
oameni“.

Din iezlea de Crăciun pornește

dâra de lumină, care cuprinde ire-
zistibil întreg globul pământesc.
Apostolii duc evangeliul creștin
printre păgâni, cu punerea în joc
a capului propriu. Între neamurile
salvate se creiază cultură și ci-
vilizație. Făclia creștinismului este
ca izbucnirea de foc vulcanic în
regiunea de gheață a polului su-
dic. Solia dragostei creștine face
să tresară lumea păgână ajunsă
până la atâta măsură a decadentei,
încât nu-și mai putea suporta nervii
trudiți, decât privind scenele de
sânge gladiatoric și sfășierile ne-
vinovatelor ființe creștine prin
bestii flămânzite, pe arena de am-
fiteatru a Coloseului din Roma.
Armata Romanilor stăpâni ai lu-
mei de pe atunci se resimte de
imensa putere de viață izvorită
din creștinism. Pasul mistic alui
Isus străbate fiorul tainic al cata-
combelor, unde tot mai staruitor
se înalță rugăciunea la adresa
Dumnezeului, Unul adevărat. În
clipite de criză pe Via Appia
Petru îngrozit și cugătându-se la
posibilitatea plecării din Roma
vede pe Isus și-L întreabă „Quo
vadis Domine? și Domnul îi
zice „Merg în Roma să mă ră-
stignesc a doua oră în locul tău“.
Opinia publică păgână se sesi-
zează și mai mult, când deodată
la anul 64 *Nero* aprinde Roma și
— după relațiile lui *Tacit* -- pune
vina pe „Cristiani“.

Imperiul Roman trosnește din
înecheieturi și tronul decăzuților
cesari se prăvale cu întreg siste-
mul ritualistic politeist, cedând lo-
cul Ducelui trimfător, „Luminei
dela Răsărit“, pruncului din iezlea
de Crăciun a Vișlaimului. Milioane
cred deodată în Isus Cristos, Stă-
pânul morții și al vieții, confirmat
prin cuvânt și faptă Dumnezeu
adevărat. Dela predica din ziua
de Rusalii alui Petru mereu și
pentru toate popoarele se vestește
evanghelia și se pecetluște cu

sânge de martir adevărul apostolatului creștin, până la recente victime ale credinței în cruce, din Mexico. Pentru ce? Pentru că puterea generatoare de biruință necondiționată este forța divină mai presus de porțile iadului. Din încetușarea satanei înfrățit cu desfrâul până la orgiile desbrăcate de cel mai elementar simț de pudor, ale patricienilor decadenti și ale femeilor perditе, aduse la Roma tocmai de prin Siria, poate singur brațul lui Isus să smulgă victimele în numele steagului nou, necunoscut dealungul veacurilor de beznă morală în lumea păgână, steagul pro libertate, cu un consemn de salvagardare a sufletelor mai prețioase decât toată republica Romană, anume „Salus animarum suprema lex esto“. Cristos cel năs-

cut în Viflaim nu construiește sisteme, ci arată fapte, rezumând: „De nu fac lucrurile Tatălui meu nu-mi credeți, iară de le fac, des nu-mi credeți mie, credeți lucrurilor mele“.

Cu tot dreptul bazează sf. Augustin credința noastră în dumnezeirea lui Cristos, pe faptele demonstrative ale Atotputerniciei sale. Zice: „Mult se înșală ceice socotesc, că noi credem în Cristos fără de anumite indicii despre Cristos și ce indicii pot să fie mai clare decât acelea pe cari noi acum le vedem prezise și împlinite?“

Cât sublim se desprinde din atmosfera candidă a peșterii Viflaimice cu iezlea vrăjită de pașii Dumnezeirii învesmântate în corp și scutece omenești!

Diverse.

Prea Sfinția Sa Domnul Episcop Dr. Iuliu Hossu, s'a supus Luni în 12 l. c. unei operații chirurgicale și actualminte zace bolnav în Cluj. Deși faptul, că Prea Sfinția Sa zace și suferă, ne atinge foarte dureros, cu mângăiere anunțăm, că operația a reușit foarte bine și starea generală a Prea Sfințitului este pe deplin satisfăcătoare — mulțumită Bunului Dumnezeu, care a ascultat rugăciunile pii ale aceloră, cari ne-am rugat și ne rugăm pentru a trece fără zguduire durerile boalei. Starea actuală a bunului nostru Arhiepiscop este atât de bună, că avem toată speranța, că în curând se va putea reîntoarce în mijlocul nostru.

Să rugăm cu evlavie pe Doctorul doctorilor, ca să redea cât mai

îngrabă deplina sănătate Părintelui Episcop, pentru ca pe deplin reîn-sănătoșat să poată relua cărmă eparhiei, fiii căreia cu atâta dragoste privesc spre înalta sa persoană.

Dorim tuturor cetitorilor noștri Sărbători vesele și fericite.

Hirotonirile s'au amânat. În urma boalei Prea Sfinției Sale Domnului Episcop hirotonirile anunțate pentru sărbătoarea Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos s'au amânat până la o dată nedeterminată. Pecât suntem informați, la proximele hirotoniri vor primi mai mulți clerici absolvenți Darul Preoției.

1 Decembrie în Gherla. În amintirea unirii dela 1 Decembrie 1918 în Catedrală s'a oficiat „Te Deum“ solemn, la care, pelângă Clerul gremial au participat toate școlile diecezane din loc.

După masă la orele 5 școlile din loc: Academia de Teologie, Liceul, Școlile normale și cea secundară au dat un program pompos și variat: conferință, declamări, dansuri naționale etc. . . Sala teatrului spațios și odaia din imediata apropiere a fost supra saturată de teologi, licești, ci-

vileste, normaliste, preparanți și de numeroși orașeni.

Dr. profesor T. Sfințiu deschide festivalul prin o conferință despre însemnătatea zilei. Elevii *Ciplea, Aparu și Cotârlea* s'au dovedit de buni declamatori. Fetițele școlii civile cu dansuri și gingașe mișcări au delectat publicul.

Societatea „A Șincai” a clericilor a fost înălțime dând dovada demnității caracterului academic.

„Satira III” avu impresionismul eminescian prin felul cum a fost declamată de clericul *Dunca*. Clericii *Oltean, Petrovan și Coste*, jucând excelent fragmentul din „Zorile” de I. Iosif, produc groază și compătimire în spectatori — față de preotul ideal, măcelărit în mușcătaia carceră din vremile del. patruzeci și opt. Redesteapta mult sentiment național.

„Imnul nopții”, corul „Air francais” quartetului executat de *Radu, Breban, Cosmuța, Șuteu*. „Dschumka” chanson populaire Ukrainienne, executate de orchestra societății concertul clericului *Radu* împrăștie feerice ecouri. Unde tainici se deslipeau de pe clapele pianului ce-și făcea acompaniamentul prin gingașa mână de rară măiestrie a D-nei *Bota*. Programul zilei, deși lung, a fost reușit. Îndeosebi punctele Societății „A. Șincai” deși au fost pușe la finea programului, au stors potop de aplauze din marele bloc al auditorului îndesuit în spațioasa sală.

Prin glasul țării de: „Salus patrie” președintele societății, clericul *I. Coroian*, închide programul... Infirează pericolul vertiginoaselor curente noi, arătând naționalismul, ca singura stea magică de călăuză în soarta vieții ce ne zimbește par'că ironic...

Felul prezenței în public deșteaptă în oraș o deosebită atenție față de studenții teologi. Deși clericul *Albu V.*, conducătorul părții artistice, era absent, muzicanții și coriștii au dus la bun sfârșit corul și muzica. Societatea teologilor aduce vii mulțumiri *Dnei Bota* pentru sprijinul dat, asemenea D-lui profesor *Ghieșie* prin faptul că dă o deosebită atenție în calitate de îndrumător al mișcării artistice din sânul societății. (Cin).

Conferința profesorului Dr. T. Malai la Cluj. Cu o oarecare mândrie sufletească pentru gremiul nostru ținem să notăm, că harnicul nostru profesor de Teologie, *Clarissimul Dr. Titus Malai* a ținut în 8 Dec. c. o bine reușită conferință: „*In drum spre Dumnezeu*”, în cadrele seriei de conferințe pentru intelectuali aranjate de Reuniunea femeilor unite din Cluj „Sf. Maria”. Iată, ce scrie ziarul „Patria” din Cluj despre această bine reușită conferință:

„Distinsul profesor al Academiei teologice din Gherla, d. dr. Titus Mălaiu, a ținut o conferință savantă, pentru intelectuali, despre nizuința supremă a tuturor oamenilor din toate timpurile, nizuința spre Dumnezeu.

Cu o erudiție, ce-i tradează școala germană și, nu mai puțin, deprinderea marilor autori catolici, d-sa a căutat să demonstreze absurdul tendințelor de strivire a lui Dumnezeu, care există, în baza unor principii dezvoltate de conferențiar, după tipicul apologeticilor.

Incepe prin povestirea legendei unui Cristofor din sec. III: Un păgân voia să servească celui mai puternic stăpân și a intrat în slujba regelui. Dar la un ospăț, regele a tremurat la auzul unor cântece cu satana; așa dar — și-a zis omul — satana e mai mare domn decât regele și a intrat în slujba satanei. Dar satana a tremurat în fața crucifixului, și așa ajuns-a păgânul în slujba lui Crist, servind pe cel mai mare Domn în cer și pe pământ. Omul își caută stăpânul.

Toată lumea nizuește spre Dumnezeu, dar pe căi diferite. Unii, distructiv, dau asalt lui Dumnezeu voind a-l strivi, alții umilindu-L sau disprețuindu-L.

Nitzsche a spus că Dumnezeu este răul cel mare și trebuie distrus pentru eliberarea omenirii. Mulți alți savanți și filosofi au încercat strivirea Celui Atotputernic, începând așemenea lui Faust, dar isprăvind cu Wagner, căci sufletul omului nu conține Alfa și Omega, și înlăturând credința din sufletul său n'are ce pune în loc.

Lenau: De când și-a pierdut credința și-a pierdut și liniștea. Schopenhauer striga Mein Gott, Mein Gott pe patul de moarte și la o observare a medicului a răspuns, că filosofia pesimistă n'are înțeles, dacă în boală nu caută pe Dzeu. Cere preotul, dar discipolii se îngrijesc să nu-și discrediteze opera printr'un act inconștient pe patul morții. Tot așa Voltaire.

Totul se clatină fără credință, zice Schiller, iar Goethe interpretează pe Faust în sensul, că după pierderea credinței, nimic nu sațiază pe om.

Materialismul exclude spiritul, dar nu se poate admite întreaga cultură, produsul cel mai de preț, să se datoreze felului de nutriție a omului. Căci atunci care este hrana care trebuie genilor?

O teorie absurdă științificește. S'a încercat demonstrarea pe cale științifică a acestor teorii și neizbutind cinstit s'a recurs la fals de clișee, în legătură studiul organismului fără organe, produs la întâmplare. Monismul nu prinde. Darwinismul nu este dovedit pentru savanții adevărați. Nici teo-

ria că omul a devenit om prin sifilizarea mamei.

Dar omul de azi perzându-și credința, nu este fericit, cu toate invențiile științifice, pentru că fericirea are altceva la bază.

Dualismul din om nu se va putea înlătura pentru simplul motiv că o cer unii în numele libertății științei. Ateismul nu este justificat nici prin pretenția de a nu fi retrograzi, căci atunci s'ar cere desconsiderarea întregii civilizații, nici prin pretenția, că nu cred ceace nu văd.

Setea după Dumnezeu se cește în operele celebre. Anima naturaliter cristiana zice Tertulian.

„Cele nevăzute ale lui Dumnezeu prin fapuri s'au făcut cunoscute”. Existența lui Dumnezeu poate fi demonstrată din contemplarea cosmosului infinit, așa de matematic ordonat, cași din observarea lumii organice celei mai microscopice.

Rațiunea noastră mărturisește existența lui Dumnezeu din armonia desăvârșită a naturii, căci după cum desfășurarea unor forte armate presupune un comandant, tot așa desfășurarea forțelor naturale presupune un creator și îndreptător.

Simțul comun al omenirii mărturisește același lucru: oamenii din toate timpurile și din toate locurile au crezut în forțe supranaturale, în Dzeu.

Atei sunt azi puțini și în afară de omenire. Nici defectele preoților nu alterează nimic din valoarea absolută a religiei.

După informațiile ce le deținem conferința s'a ținut în sala prefecturii din Cluj în fața unui public foarte numeros fiind sala tixită, și în același timp foarte variat, profesori universitari, corpul profesoral al academiei ortodoxe, gazetari, lume din societatea înaltă, studenți universitari etc.

Materialul documentar al conferințarului a fost adunat cu neobicinuit lux de abondență și noutate. A stârnit admirația generală bogăția datelor din domeniul științei celei mai moderne, al etnografiei și cele din domeniul filosofic și al științelor naturale, după cele mai recente cercetări. (vb.)

Moartea Cardinalului Bonzano. O știre sinistă, sosită din Roma ne anunță, că agilul *Cardinal Ioan Bonzano*, fost timp de mai mulți ani, rector al Univerzității și Colegiului Urban de Propaganda Fide în ziua de 26 Noemvrie a. c. a trecut la cele vecinice. Moartea lui, sosită atât de timpuriu și la o etate — relativ — foarte

tină, lasă un mare gol în sacralul Colegiu al Cardinalilor, iar Biserica universală pierde pe unul dintre cei mai activi și mai puternici stâlpi ai săi. Trecerea din aceasta viață a Cardinalului *Bonzano* ne atinge dureros și pe noi Români, căci — fiind el mare apreciator și admirator al caracterelor și elementelor românești — noi pierdem pe un sincer amic și binevoitor al Românilor și al cauzelor românești. *Bunul Dumnezeu să-i facă partea cu dreptii!*

Noul Primate al Ungariei. Aflăm, că Preafericitul Părinte al Romei la scaunul de arhiepiscop din Esztergom și de Primate al Ungariei — devenit vacant prin moartea Cardinalului Csernoch, fostul Primate — a numit pe Părintele *Iustinian Serédi*, călugăr Benedictin, bărbat de rară erudiție și un mare literat al Bisericii.

Părintele Serédi în proximalul Conzistor papal va fi creiat *Cardinal* și încurând va fi apoi consacrat.

A apărut cea mai bogată carte de rugăciuni de *Ioan Genț* 160 pagini, pe hârtie fină (velină). Cuprinde toate celea de lipsă pentru cantori, elevi, intelectuali și popor. Rugăciuni de demineată, de seara, la Măncat și Inserat, întreagă Sf-ta Liturghie, Măncatul și Inseratul de Sâmbăta și Dumineca pe toate opt glasurile (Laudele, Luminătoarele, Stihirile invierii, Catavasiile, Troparele și condacele Sărbătorilor și ale Duminecilor). Mărturisirea, Cuminecarea, prohodul și Cununia. Rânduiala Catavasiilor de peste an, colinzi, cântări în Vtnera Mare șcl. Acatistul, Paraclisul și lecturi din Sf.-tul *Alfons de Liguori*.

Cea mai bogată și mai ieftină carte de rugăciuni. Costă: legată în pânză fină peste tot cu cruce de aur 80 Lei.

Cei ce doresc legătură în piele cu bordură aurită și cruce de aur vor mai trimite 100 de Lei în plus (total 180 Lei).

Legătură în piele cu bordură simplă 60 de Lei în plus, (adică total 140 Lei).

Comandele se fac la Părintele *Dr. Alois L. Tăutu*, profesor de teologie în Oradea-Mare, sau la Redacția „Vestitorului” Oradea. După 20 exemplare vândute se dă unul gratis (în pânză). *Se află de vânzare și la Librăria Diecezană din Gherla.*

— La Librăria Diecezană —

se află de vânzare:

minunata operă de *Vercruysse*
MEDITAȚII, volumul I și II.
 Traducere de P. S. Sa Episcopul Lugojului
 Dr. ALEXANDRU NICOLESCU
 Prețul ambelor volume *300 Lei.* plus porto

In ediția Bibliotecii din Gherla, seria III.

Manual de cateheze practice
 volumul I

îndispensabila călăuză pentru preoți în propunerea studiului Religiei. — Prețul 50 Lei, plus porto postal.

In ediția Bibliotecii din Gherla, seria II.
 următoarele:

Nr. 1. Adevărata Biserică a Domnului Isus Hristos.

Prețul 15 Lei.

Nr. 2. Datorințele creștinești ale bărbaților.

Prețul 6 Lei.

Nr. 3. Invățătură creștinească pentru femei.
 Prețul 6 Lei.

Nr. 4. Invățături pentru tinerii feciori.
 Prețul 6 Lei.

Nr. 5. Invățături creștinești pentru fetele fecioare.

Prețul 6 Lei

plus (la toate) *porto postal.*

A apărut în editura

ALEXANDRU ANCA Cluj

o carte de cuvântări pentru cununii:

„**Pus- ai pe capetele lor cunună**“

de *Gheorghe Mânzat*

preot-protopop onorar

aprobată de Ven. Ordinariat de
 Gherla sub No. 4721—1927.

Comande se pot face la Librăria
Alexandru Anca Cluj și la Librăria
Diecezană Gherla.

Redacția și Administrația

CURIERULUI CREȘTIN

și

Librăria și Tipografia Diecezană
 dorește tuturor cetitorilor și cli-
 enților săi

SĂRBĂTORI FERICITE!

D E C R E T E L E

Conciliilor Provinciali I. și II.

se află de vânzare la **Librăria Diecezană, Gherla.** — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus porto postal.

L A

LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Teologia Dogmatică volumul I. și volumul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei, plus porto postal.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză 280 Lei,

Matricula Botezașilor, Cununașilor, Morșilor, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru *Rațiuni* 280 Lei.

Protocol pentru *Înturgii, predici, carte postală, protocol de ședințe* 180 L.

Tot felul de tipărituri — extra-se matriculari, informațiuni periodice, diplome pentru cantori, coale pentru rațiuni, statul activ și pasiv etc. — toate în ediție nouă; hârtie fină, cerneală, penițe, creioane, tamponuri, etc. în preț redus și calitatea cea mai bună.

Furnizăm sigile și stampile pentru Oficii! Toate comenzile se execută prompt și cu reîntoarcerea postei.

Mare atelier pentru construcția de

Iconostase

și

Altare

cu pictură sacră de icoane artistice.

Keresztesi S. Tășnad (jud. Sălaj).

Proiecte și schițe servim gratuit, la cerere

10-6

IN TIPOGRAFIA DIECEZANĂ

se ceftește tot felul de imprimate, necesare cancelariilor. Cu plăcere luăm la tipar: Opuri, Broșuri, Bilanțe și Anunțuri funebrele, de logodnă și de cununie, Circulare, Invitări, etc. tot felul de lucrări ce se țin de arta tipografică.

Comandați LA LIBRĂRIA ANCA

— Cluj —

„CĂRAREA FERICIRII“

Carte de rugăciuni de preotul G. MĂNZAT. Conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobate de P. S. și episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu Nr. 581-1925.

Legată în carton tare pentru școlari 100 L.

„ „ pânză fină cu cruce aurită 140 „

„ „ piele lux, pe hârtie velină 80 „

„ „ „ „ scl. pentru dame 350 „

Nou! Nou!

„Domnului să ne închinăm“

Carte de rugăciuni pentru elevi în leg. tare 25 L.

Predici la morți 60 Lei, — Predici p. postul mare 50 Lei.

Teatre populare 15-30 Lei
școlare 15-30 Lei

Monoloage și dialoge 10-15 Lei.

Album de modele românești (250 motive) 100 L.

Porto recomandat costă 5-30 Lei.

MARE DEPOZIT DE CLOPOTE

dela 25 kg. în sus. Ornate bisericesti. Odăjdii Prapori etc.

Icone frumoase

tot felul în diferite mărimi

În mărime de 33/43 Lei 70

În mărime de 52/40 Lei 100

În mărime de 47/63 Lei 160

În mărime de 74/55 Lei 230

În mărime de 72/100 Lei 650-850

— Cereți preț curent detaliat — 20-11

Pentru partea neoficială răspunde: **Dr. Virgil Bălibanu.**